

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	42465
Nom	Drogodependència en l'àmbit social i de la salut
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	15.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2225 - M.U. Invest, Tractam.Patologies en Drogodependències	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2225 - M.U. Invest, Tractam.Patologies en Drogodependències	1 - Drogodependències en l' àmbit social i de la salut	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ARENAS FENOLLAR, M.CARMEN	268 - Psicobiologia

RESUM

En l'assignatura "Drogodependències en l'àmbit social i de la salut" es descriu l'anatomia i fisiologia del sistema de recompensa cerebral, així com les interaccions entre les estructures implicades en aquest circuit. Es tracta la farmacologia i les interaccions farmacològiques de les drogues d'abús, les bases biològiques dels processos motivacionals i l'aprenentatge en el consum de drogues, així com les característiques psicosocials relacionades amb el consum d'aquestes. A més s'estudien els aspectes epidemiològics i sociològics de les drogodependències fent referència a la recerca bibliogràfica.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Sense restriccions

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

2096 - M.U. Invest, Tractam.Patologies en Drogodependències

- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb les drogodependències.
- Demostrar una comprensió sistemàtica del camp de les drogodependències i el domini de les habilitats i mètodes d'investigació relacionats amb el dit camp.
- Saber identificar estructures i circuits del sistema nerviós central que constitueixen la base dels diferents sistemes funcionals, específicament del sistema de recompensa cerebral.
- Conèixer i saber els principis bàsics de l'organització funcional corporal i els fonaments de l'excitabilitat neuronal en relació a l'acció de les drogues d'abús.
- Saber capaç de desenvolupar el coneixement i la capacitat de treball sobre els aspectes cinètics i el mecanisme d'acció de les drogues en l'organisme viu i en relació amb els fàrmacs de prescripció mèdica.
- Conèixer els processos biològics que sustenten les conductes motivades en relació amb el consum de drogues.
- Poder relacionar les funcions del sistema nerviós central, endocrí i els processos neurobiològics que subjauen en estos processos.
- Ser capaç d'analitzar amb crítica, contrastant diverses hipòtesis socials sobre els possibles mecanisme socials que afavorixen el consum de drogues.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Conèixer les estructures anatòmiques i circuits de sistema nerviós central implicades en les drogodependències.

Conèixer els principis bàsics de l'organització funcional i dels aspectes cinètics, així com el mecanisme d'acció dels psicofàrmacs en relació amb les drogodependències.

Conèixer els fonaments biològics de la interacció entre conducta, sistema nerviós i endocrí, en relació amb les conductes addictives.

Conèixer els fonaments socials en relació amb les conductes addictives.

Saber realitzar les recerques bibliogràfiques oportunes en funció del tema objecte d'estudi.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Anatomia General del sistema de recompensa cerebral: circuits i sistema mesolímbic mesocortical, circuit de l'amígdala estesa, circuit neurobiològic de la recaiguda.

2. Fisiologia Funcional dels circuits cerebrals implicats en l'acció de les drogues. Interaccions i funcionament dinàmic de les estructures implicades en l'acció de les drogues en el sistema nerviós central.

3. Farmacologia específica i interaccions farmacològiques amb les drogues d'abús. Farmacocinètica i farmacodinamina de les drogues d'abús i la seva interacció amb altres fàrmacs.

4. Psicobiologia i processos de motivació en el consum de drogues: lòbul frontal i presa de decisions.

5. Neurociència i la seva implicació en els processos addictius a les drogues: aprenentatge i plasticitat sinàptica en relació amb el consum de drogues, potenciació i depressió a llarg termini.

6. Evidències psicosocials implicades en l'addicció a les drogues d'abús. Característiques socials i grupals que identifiquen un major risc en el consum de drogues.

7. Fuentes d'informació i aspectes epidemiològics en drogodependències

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	150,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	20,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	40,00	0
Estudi i treball autònom	40,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	40,00	0
Preparació de classes de teoria	50,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	30,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	0,00	0
TOTAL	400,00	

METODOLOGIA DOCENT

Sessions presencials. Consisteixen en l'exposició del tema teòric corresponent. Es tracta del model de lliçó magistral que permet al docent presentar els aspectes més rellevants de cada tema. S'afavorirà la participació, a mesura que s'ofereixen coneixements. Així mateix, en aquestes sessions presencials, l'alumne que haurà treballat de forma autònoma diferents aspectes teoricopràctics relacionats amb els temes estudiats, podrà presentar i exposar a l'aula, el seu treball. També en aquestes sessions presencials, els estudiants realitzaran activitats pràctiques relacionades amb els continguts teòrics adquirits.

Sessions no presencials. Tenen per objecte fomentar la construcció del coneixement per part de l'estudiant. Es tracta de dirigir l'estudiant en activitats orientades al seu propi aprenentatge. L'activitat pot consistir en recerca d'informació documental especialitzada, en una reflexió contrastada i justificada sobre un determinat tema, en aplicar els coneixements de classe.

Tutories. L'alumne disposa d'una àmplia nombre d'hores de tutories en les quals el professor guia a l'alumne de manera individual o en petit grup en la construcció del seu coneixement. L'orienta en l'elaboració dels treballs, resol dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. Disposa així mateix del fòrum de l'Aula Virtual per a consultes. A més, en aquest espai virtual, els estudiants poden trobar documents, informació o notícies rellevants sobre les matèries dels diferents mòduls.

A més d'aquests mètodes d'aprenentatge, es realitzaran "Activitats Complementàries" per complementar la formació dels estudiants amb Conferències, Panell d'Expert, Seminaris-tallers, visites, Cineforum.

AVALUACIÓ

Els coneixements, habilitats i competències adquirides s'avaluen de forma continuada a través de la participació de l'estudiant en les activitats formatives individuals i grupals de les matèries del mòdul. A més de l'avaluació continuada dels treballs teòrics i pràctics de l'estudiant en les diferents matèries del mòdul, l'estudiant en acabar el mòdul realitza una prova de rendiment sobre el nivell de les competències dels mòduls, els seus continguts i activitats formatives.

En el programa de les diferents assignatures que inclou el mòdul, s'especifica de manera explícita el pes que aporta a la qualificació final cada apartat d'avaluació (assistència, treballs, examen, etc.). A més, també s'especifiquen les diferències en l'avaluació entre la primera i la segona convocatòria, així com els apartats que son o no recuperables i l'existència dels requisits mínims per a superar la matèria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Arenas, M.C.; Miñarro, J. (coordinadores) (2022). Drogodependencias en el ámbito social y de la salud I: Neuroanatomía, Fisiología y Farmacología 2ª edición. Editorial: Ángeles Carrillo Baeza. ISBN: 978-84-125962-2-9
- Arenas, M.C.; Miñarro, J. (coordinadores) (2022). Drogodependencias en el ámbito social y de la salud II: Aspectos psicobiológicos, psicosociales y epidemiológicos 2ª edición. Editorial: Ángeles Carrillo Baeza. ISBN: 978-84-125962-3-6
- Bear, M.F., Connors, B.W. y Paradiso, M.A. (2016) Neurociencia. La exploración del cerebro (4ª edición). LWW Lippincott Wolters Kluwer, Madrid.
- Carlson, N.R. y Birkett M.A. (2018). Fisiología de la conducta (12 ed.). Pearson Educación SA, Madrid.
- Colado, M.I.; Farré, M.; Leza, J.C.; Lizasoain, I. (coordinadores) (2023). Drogodependencias 4ª edición. Editorial Médica Panamericana. ISBN: 978-84-9110-706-4
- Haines, D.E., Mihailoff, G.A. (2019) Principios de Neurociencia: Aplicaciones básicas y clínicas 5ªed. Elsevier, Barcelona, España.
- Miller, P.M. (Editor) (2013) Biological Research on Addiction. Academic Press, Elsevier, USA.
- Stahl, S.M. (2023). Psicofarmacología Esencial de Stahl. Bases neurocientíficas y aplicaciones prácticas 5ªedición. Editorial Aula Médica formación en salud. Madrid.
- Uhl, G.R., Koob, G.F., & Cable, J. (2019). The neurobiology of addiction. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1451(1), 528. <https://doi.org/10.1111/nyas.13989>